

FOOD IN PORTUGAL:

El Corte Inglés

Erik Hemmes van Erik Hemmes\Trade Marketing Services bekijkt supermarkten in Europa.
Deze maand: El Corte Inglés, in Lissabon.

Door: **Gé Lommen** Foto: **Erik Hemmes**

Impressies van buitenlandse formules, met medewerking van Erik Hemmes van zijn 'gelijknamige' Trade Marketing Services.
Nou, waar kijken we hier eigenlijk naar? Naar een Supercor, supermarktketen van El Corte Inglés. Dat vergt enige uitleg. Ten eerste: het is een Spaans bedrijf, met in dit geval een bruggehoofd in de Portugese hoofdstad. Ten tweede: Supercor is een van de drie supermarktformules van warenhuisbedrijf El Corte Inglés, en dat is uitgegroeid tot een detailhandelsconglomeraat. Beginnen we even vooraan; El Corte Inglés was een kleermakerszaak in de Spaanse hoofdstad Madrid, werd een warenhuis, werd een warenhuisketen, werd een conglomeraat. En nu is het een ouderwets bedrijf, tenminste, naar de maatstaven van nu. Een soort Vendex-KBB, ook met supermarkten. Zoals vroeger eigenlijk

Vendex met Vendex Food Groep, dat Konmar, Edah, Torro, Dagmarkt (bijvoorbeeld in de 'kelders' van V&D) en Basismarkt had. Zo heeft detailhandelsbedrijf El Corte Inglés uiteraard de warenhuisformule El Corte Inglés zelf en daarnaast hypermarkten onder de naam Hipercor, supermarkten onder de naam Supercor en stads-supermarkten met langere openingstijden onder de naam Opencor.

En nog meer? O ja. Kledingformule Sfera, dhz-formule Bricor, telecom met Telecor, brillen- en gehoorapparatenketen Optica, reisbureau Viajes El Corte Inglés, verzekeraar etc. Centro Grupo de Seguros El Corte Inglés, educatieve uitgeverij met de naam van de oprichter als bedrijfsnaam. Net zo veelvormig als Vendex in de jaren zeventig en tachtig werd, of Migros door de jaren heen in Zwitserland.

Maar: we zitten nou in Lissabon, niet soms? Precies. Ook al zijn Spanjaarden en Portugezen op velerlei gebied rivalen (koloniën, welvaartsafhankelijkheid, voetbalemoties, het grote Spanje versus het kleine Portugal), het heeft El Corte Inglés er niet van weerhouden om ooit in Lissabon

een warenhuisfiliaal te openen, in 2001. Is dat vreemd, een Spanjaard op Portugees grondgebied? Net zo min als Duitsers en Nederlanders rivalen zijn terwijl je in Nederland toch bij een Aldi of Lidl boodschappen kunt doen. Of kunt winkelen bij Mediamarkt. Net zo min als dat Nederlanders en Belgen rivalen zijn terwijl je in België toch bij AH boodschappen kunt doen. Of bij een Hema of Blokker of Intertoys kunt winkelen. Ja, zo moeten we deze winkel eigenlijk zien: als een soort AH in België.

Ene Ramón Areces Rodríguez nam in 1934 in Madrid een kleermakerswinkel over. Hij vond die naam wel aardig, El Corte Inglés, 'de Engelse snit'. Engels en kleding, dat was een goeie match in die tijd. Engeland was immers de koloniale, geïndustrialiseerde wereldmacht op dat moment, dus: wat uit Engeland kwam, was 'chic'. De naam bleef, maar vijf jaar later maakte de Rodríguez er al een warenhuis van. En 22 jaar later begon hij zijn tweede filiaal, in Barcelona. Daarna begon de gestage opbouw van de warenhuisketen. Eind jaren tachtig kwam de oprichter te overlijden. Opvolger, beursgenoteerd of niet, werd gewoon

Een groot pand, inderdaad. Mét bioscoop, maar het is vooral het grote El Corte Inglés-warenhuis. En onderdeel daarvan is de foodafdeling. Op het bord geeft El Corte Inglés de twee formules aan waar het om gaat: Supercor als supermarktformule, die in deze vestiging onderdeel is van warenhuis El Corte Inglés.

'Bacaljou' te kust en te keur. Taalkundigen vermoeden dat het Portugese woord 'bacaljou' een foutieve overname is van het Nederlandse kabeljauw, de ka en de bé verkeerd meegenomen. Bacaljou is in Portugal van oudsher een veel gegeten vis; gedroogd en gezouten (klipvis en stokvis), een ouderwetse conserveringsmethode in tijden van voedselgebrek. Maar nog steeds op het menu. Eten de Portugezen ook andere vis? Gelukkig, voor hun zoutinname, wel: Zuid-Europees gepresenteerd, op ijs.

Deze koffie en thee is niet meer de koffie en thee in een supermarkt, toch? Hemmes: "Nee, we zagen dit niet in het warenhuisdeel van El Corte Inglés, maar in de supermarkt Supercor zelf. Wat een aankleding! Bijna te luxueus, zou dit klanten niet ook weerhouden van kopen?"

Wijnen en gedistilleerd in een afdeling die van de rest van de winkel gescheiden is. Let ook op de bijzondere lampen in tiffany-stijl.

El Corte Inglés verloochent zijn Spaanse komaf niet hier in Lissabon, getuige de 'Iberische hammen'. Hemmes: "Die zien we de laatste twee jaar ook in Nederlandse supermarkten, rond Kerstmis."

zijn neef, Isidoro Alvarez. El Corte Inglés mag dan beursgenoteerd zijn, de dagelijkse leiding bleef in de familie. Vinden wij dat vreemd? Dan moeten we het ook vreemd vinden dat neef Koen Slippens oom Abel Slippens opvolgt bij een beursgenoteerd Sligro. Neef Alvarez pakte de zaken voortvarend aan. Halverwege de jaren negentig nam El Corte

Inglés zijn grote warenhuisconcurrent Galerias Preciados over. En El Corte Inglés diversificeerde verder, zoals Anton Dreesmann van V&D dat hier in Nederland al eerder had gedaan. De keten ging naar Portugal. Niet met een enorm aanvalplan, dat valt wel mee. El Corte Inglés heeft er twee vestigingen, in de hoofdstad en in Porto. En de keten zou ook naar Italië gaan, maar dat

plan is tot nu toe uitgesteld. Verder is El Corte Inglés twee maanden terug genoemd als kandidaat om de zieltogende warenhuisketen Kaufhof van retailconcern Metro over te nemen. Daarna niets meer van vernomen.

De hamvraag is echter: hoe succesvol is dat El Corte Inglés eigenlijk? En hoe succesvol de

Opvallend grote stukken vlees hier op deze slagerij. Hemmes: "Versuitstraling die er mag zijn. De slagers snijden uiteraard het gewenste vlees op maat voor de klant."

Bij sommige dkw laat El Corte Inglés/Supercor flink wat reclame- en promotiemateriaal van A-merkartikelfabrikanten toe. Coca-Cola heeft in elk geval genoeg in de portemonnee gehad om de colashopper in de merkstemming te brengen.

De vis, schaal- en schelpdierenafdeling mag er zijn! Voor wie het verser wil hebben dan een voorverpakt kreeftenrugstuk: de kreeften zelf zijn er ook nog. Ons vermoeden is dat je die aquaria niet zomaar in elke Supercor in Spanje of Portugal ziet.

Nou... tja, het is een decoratie voor bij de eieren. Maar echt sfeervol? Daar kun je over twisten, het leek op de 'tekentafel' vast nog een aardig idee, voor hetzelfde geld zeggen we dat met dit eierbeeld de pilaar alleen maar méér is gaan opvallen. En waarom moet er dan weer een elektrisch apparaat tegen aanhangen?

Dan is de sfeerverhoger voor koffie, brownies en bonbons iets beter uit de verf gekomen. Maar eigenlijk... als je nu kijkt naar het schap met bonbons, daar krijg je nog het meeste water van in de mond. Hemmes: "Waarom zien we dit in Nederlandse supermarkten niet?"

supermarktak? Nou, het gaat allemaal niet vanzelf. De omzet van de groep El Corte Inglés vandaag de dag is € 16,4 miljard. Dat was in 2007 nog € 18 miljard. Hoe kan dat? Allerlei factoren kunnen hierin meespelen. Ten eerste opperen verschillende retailwatchers dat warenhuizen het moeilijk hebben met hun oneindige productgroepen, zeker in kleding, en ze leggen het af tegen de vele kleinere modezaken. Retailwatchers hebben zelfs al vaker geroepen dat warenhuizen aan het eind van hun levenscyclus zijn. Daar komt de economische situatie in Spanje en Portugal bij: in die landen wordt de euro- en kredietcrisis diep gevoeld, met bijvoorbeeld een hoge jeugdwerkloosheid. Spanje en Portugal behoren tot de categorie 'twijfelgevallen' in de eurocrisis.

Dan is het begrijpelijk dat El Corte Inglés dat voelt, als we bedenken dat bijna 60% van de omzet op rekening komt van de warenhuizen. En hoe zit het met de supermarktomzet van El Corte in het thuisland Spanje?

De hypermarkten Hipercor: € 2,45 miljard omzet, bijna 15% van de omzet van geheel El Corte Inglés. De cijfers zijn 'over 2010'. De hypermarktomzet is van 2009 naar 2010 met 5,4% gedaald. Het betreft zo'n 40 vestigingen. De ongeveer 88 supermarkten van Supercor: € 416 miljoen, 2,5% van de groepsomzet. De

Aan schaal- en schelpdieren geen gebrek. Niet zo vreemd, Portugal heeft een lange kustlijn en vis, schaal- en schelpdieren zijn vertrouwd in de Portugese keuken. 'Lombos do mar'? Rugstuk van kreeften, vermoeden wij.

De agf-afdeling biedt ten eerste een zee aan ruimte en ten tweede: El Corte Inglés heeft bepaald niet beknibbeld op het vloeronderhoud! Gepolijst en hoogglans.

Hmmmm! Verse pepertjes! Spaanse pepertjes en korrels. Met een beetje gevoel voor cross-selling: goed voor de wateromzet.

De sappenbar. Hemmes: "Supercor leeft zich hier wel helemaal uit."

Supercor-omzet is van 2009 naar 2010 met 2,7% gestegen.

De 187 gemakssupers Opencor: € 369 miljoen omzet, 2,2% van de groepsomzet. De Opencor-omzet is van 2009 naar 2010 met 4,1% gedaald. En dan hebben we nog omzet uit de levensmiddelenafdelingen van El Corte Inglés zelf. Die is lang zo groot als de hypermarktomzet, maar nog altijd groter dan die van Super- en Opencor. Het zijn merendeels dalende omzetten. Alles bij

elkaar hebben Hypercor, Supercor en Opencor 5% marktaandeel in de Spaanse supermarktsector. De Spaanse sector is € 97 miljard groot, marktleider is Mercadona (ongeveer 15%), dan komt Fransman Carrefour (14,4%, heeft het marktleiderschap twee jaar terug aan Mercadona moeten afstaan), dan Eroski (inclusief de Catalaanse keten Caprabo, een oude joint venture van Ahold) met zo'n 7%. Dan weer een Fransman, Auchan, met de 'Spanje-vertaling' Alcampo, met

zo'n 6%. Die gaan de supermarkttak van El Corte Inglés allemaal voor. Mwah.

Gaat het in Portugal beter? Nee, we zouden bijna zeggen: vanzelfsprekend niet. Tenminste, niet als het om schaal gaat. De Portugese supermarktsector omvat € 19 miljard. Nummer één is er Sonae, met zo'n 16%, dan Jerónimo Martins, met zo'n 15%, dan Fransman Intermarché, met bijna 10%. De El Corte Inglés-supers hebben er nog niet veel te vertellen, met een marktaandeel van 0,3%.

De Portugese levensmiddelenbranche zit vol met partijen die elkaar lelijk in de weg zitten. Buitenlanders als Aldi, Lidl, Auchan, Intermarché en Leclerc nemen het daar tegen elkaar op en tegen de 'thuispelers' detailhandelsconglomeraat Sonae (met Continente) en Jerónimo Martins (met Pingo Doce). Gezellig. Carrefour was er ook, maar die is vier jaar geleden met de staart tussen de benen al gevluht daar.

Leuk, als je nu met zo'n mooie levensmiddelenwinkel in Lissabon en Porto zit. Of zou het gewoon zo zijn dat de beter gesitueerde Portugees in hartje Lissabon gewoon bij El Corte Inglés blijft winkelen en ook boodschappen doet daar? We mogen het hopen voor 'El Corte'. ■

Lunchtijd. Met kantoorclerken en zakenlieden in de rij voor soep. En met z'n allen gezellig aan de tapasbar. We willen de eerste AH, Jumbo, C1000 etc. nog zien die hiermee begint.

Meer foto's bekijken? Mail info@erikhemmes.nl.